

Terry Pratchett

FANTASTİK

İŞİK

BİR DISKDÜNYA® ROMANI

Delü

Terry Pratchett

Terry Pratchett çağdaş fantastik edebiyatın en popüler yazarlardan biri. Özellikle, olağanüstü başarı kazanmış “DiskDünya” dizisiyle tanınıyor.

Kitapları, birçok ödüle aday gösterilen Terry Pratchett, *Ulus* ile 2001 Carnegie Madalyası Ödülü’nü kazanan *Muhteşem Maurice ve Değişmiş Fareleri* kitaplarının da yazarıdır.

2014 yılında DiskDünya’nın 41. kitabını tamamlayan Pratchett, İngiltere’nin “kitabı en çok çalınan” yazarlarından sayılıyor.

www.terrypratchett.co.uk

Tudem Yayınlarından Çıkan Kitapları:

Ulus

DiskDünya serisi

Küçük Özgür Adamlar

Gökyüzü Dolu Şapka

Kış Ustası

Geceye Bürüneceğim

Muhteşem Maurice ve Değişmiş Fareleri

Johnny Maxwell serisi

İnsanlığı Ancak Sen Kurtarabilirsin

Johnny ve Ölüler

Johnny ve Bomba

© 1983, Terry Pratchett
© 2013, Tudem Yayın Grubu • 1476/1 Sk. No: 10/51
Alsancak - Konak/İZMİR

İlk basım 1983 yılında, İngiltere’de *The Light Fantastic* adı ile Colin Smythe Ltd tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Victor Gollancz Ltd/Orion Publishing Group ile anlaşmalı olarak Anatolialit aracılığıyla alınmıştır.

ISBN: 978-605-5060-22-0

Birinci Baskı: Mart 2015 (3000 adet)

Yayinevi sertifika no: 11945 Matbaa sertifika no: 26886

Türkçeleştiren: Niran Elçi
Editör: Yosun Erdemli
Son Okuma: Sinan Çam, Burhan Düzçay
Kapak Görseli: Josh Kirby
Kapak Tasarımı: Burak Tuna
Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km. Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy/Ankara
0 312 284 18 14

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.’nin tescilli markasıdır.

www.delidolu.com.tr

Terry Pratchett

FANTASTİK

İŞIK

BİR DİSKDÜNYA® ROMANI

Deli

FANTASTİK IŞIK

Güneş, bunca çabaya değeceğinden emin değilmiş gibi ağır ağır yükseldi.

Bir başka Disk günü doğdu. Ama çok, çok yavaşça... Ve sebebi de şuydu:

Işık güçlü bir büyü alanıyla karşılaştığında, acele etmesi gerektiği hissini kaybeder, hemen yavaşlar. DiskDünya'da da büyü boğucu denebilecek ölçüde yoğundu ve bu da, şafağın yumuşak sarı ışığının uyuyan manzaranın üzerinde şefkatli bir aşığın okşayışı gibi –ya da bir başka deyişle altın rengi bir şurup gibi– aktığı anlamına geliyordu. Işık duraksayarak vadileri doldurdu, sıradağların önüne yığıldı. Cori Celesti'ye, yani Disk'in merkezini oluşturan ve tanrıların yuvası olan on altı kilometre yüksekliğindeki gri taş ve yeşil buz yığımına ulaştığında birikti, birikti ve sonunda kadife kadar sessiz, tembel, muazzam bir tsunami halinde ötedeki karanlık manzaraya yıkıldı.

Başka hiçbir dünyada görülemeyecek bir manzaraydı.

Başka hiçbir dünya, yıldızlarla dolu sonsuzluğun içinde, dev bir kaplumbağanın kabuğuna tünemiş dört dev filin sırtında yolculuk etmiyordu tabii. Kaplumbağanın adı Büyük A'Tuin'di

–farklı düşünce akımları, erkek mi yoksa dişi mi olduğu konusunda farklı fikirlere sahipti– ve anlatılacak öyküde önemli bir rol oynamayacak olsa da O’nun orada, madenlerin, denizlerdeki akıntıların altında –ve arkeologların kafasını karıştırmak ve onlara aptalca fikirler vermekten başka yapacak işi olmayan bir Yaratıcı tarafından yerleştirilmiş sahte fosil kemiklerinin altında– olduğunu bilmek, Disk’in anlaşılması için yaşamsal öneme sahiptir.

Büyük A’Tuin; metan kırağıyla kaplı, meteor kraterleriyle çukur çukur ve asteroid tozuyla aşınmış kabuğuyla, bir yıldız kaplumbağası. Gözleri kadim denizler kadar engin; bir kıta büyüklüğündeki beyninde düşüncelerin küçük, ılık ılık buzullar gibi hareket ettiği Büyük A’Tuin. Devasa, ağır, hüzünlü yüzgeçleri ve yıldızların parlattığı kabuğuyla, Disk’in ağırlığını taşıyarak uzayın karanlığında zahmetle ilerleyen Büyük A’Tuin. Dün-yalar kadar geniş. Zaman kadar eski. Bir tuğla kadar sabırlı...

Aslında, filozoflar her şeyi yanlış anlamıştı. Büyük A’Tuin aslında çok eğleniyordu.

Büyük A’Tuin tüm evrende nereye gittiğini çok iyi bilen tek varlıktı.

Elbette, büyük filozoflar senelerdir Büyük A’Tuin’in nereye gittiğini tartışıyordu ve sık sık, bunu asla öğrenememekten ne kadar endişelendiklerini dile getirirlerdi.

Gerçeği yaklaşık iki ay içinde öğreneceklerdi. Ve sonra *gerçekten* endişeleneceklerdi...

DiskDünya’nın hayal gücü daha kuvvetli filozoflarını uzun zamandır düşündüren bir konu da, Büyük A’Tuin’in cinsiyeti meselesiydi ve bu konuyu açıklığa kavuşturmak için epey zaman ve çaba harcanmıştı.

Aslında, o büyük karanlık şekil, sonsuz bir bağadan saç fırçası gibi gelip geçerken, en son çabanın sonuçları görülmek üzereydi.

Dünyanın en ucunda bulunan Krull ülkesinin astronom-rahipleri tarafından yapılmış ve Kenar'dan aşağı atılmış bir tür neolitik uzaygemisi olan Kudretli Seyyah'ın bronz kabuğu kontrolsüzce, tepetaklak yuvarlanarak Büyük A'Tuin'in yanından geçiyor ve böylece, insanlar ne derse desin, emeksiz yemek olabileceğini kanıtlıyordu.

Gemi, Disk'in ilk turisti İkiçiçek'i taşıyordu. İkiçiçek son aylarını Disk'i keşfederek geçirmişti ve şu anda karmaşık, ama Krull'dan kaçma girişimini de içeren sebeplerden dolayı, hızla Disk'i terk etmekteydi.

Bu girişim, yüzde bin başarılı olmuştu.

Ama Disk'in aynı zamanda *son* turisti olabileceğine işaret eden her tür veriye rağmen, manzaranın keyfini çıkarmaktaydı.

Ondan yaklaşık üç kilometre yukarıda, DiskDünya'da uzay adamı kıyafeti sayılan (denizi hiç görmemiş adamların tasarladığı bir dalgıç kıyafeti düşünün) bir kostüme bürünmüş sihirbaz Rincewind, düşüyordu. Altı ay önce, Rincewind tamamen sıradan, başarısız bir sihirbazdı. Sonra İkiçiçek'le tanışmış, dehşetengiz bir maaşla rehber olarak işe alınmıştı ve o günden beri zamanını daha çok hedef alınarak, dehşete düşürülerek, kovalanarak, kurtuluş umudu olmadan yüksek yerlerden sallandırılarak ya da şu anda olduğu gibi yüksek yerlerden düşerek geçirmişti.

O, manzarayı seyretmiyordu, çünkü gözlerinin önünden geçmekte olan hayatı araya giriyordu. Uzay adamı kıyafeti giydiğinizde kaskı unutmamanın neden yaşamsal öneme sahip olduğunu öğrenmekteydi.

Bu ikisinin neden dünyadan uzaya düşmekte olduğunu ve en son yüzlerce minik bacak üzerinde sahibinin peşinden koşmaya çalışırken görülen Sandık'ın neden sıradan bir yolcu sandığı olmadığını açıklamak için daha pek çok ayrıntı eklenebilir, ama bu tür meseleler zaman alır ve zahmete bile değmeyebilir. Örneğin, derler ki, bir zamanlar bir partide ünlü filozof Ly Tin

Weedle'a, "Sen neden buradasın?" diye sormuşlar da yanıt vermesi üç sene sürmüştü.

Asıl önemli olan, A'Tuin'in, fillerin ve hızla nefesi tükenmekte olan sihirbazın başlarının çok üzerinde olanlardı. Zaman ve uzamın dokusu merdaneden geçmek üzereydi.

Hava, büyüünün belirgin yağlı hissine sahipti ve akıllı bir adamın tam olarak nasıl yapıldığını asla sorgulamayacağı siyah balmumundan yapılmamış mumların ekşi dumanıyla dolmuştu.

Disk'in en önde gelen büyü okulu Görünmez Üniversite'nin derin mahzenlerindeki bu odada çok tuhaf bir şeyler vardı. Her şeyden önce, tam olarak görülemeyen, göz ucunun hemen ötesinde süzülen çok fazla boyuta sahip gibiydi. Duvarlar gizemli simgelerle bezenmişti ve büyü çevrelerinde iyi nişanlanmış bir yarım tuğlanın durdurma gücüne sahip olduğuna inanılan Sekiz Katlı Durağanlık Mührü zeminin büyük kısmını kaplamıştı.

Odada, kuş şeklinde oyulmuş –eh, dürüst olmak gerekirse, fazla yakından incelenmese daha iyi olacak kanatlı bir şey şeklinde– koyu renk ahşaptan bir kürsü ve kürsüye zincirlenmiş –kalın, asma kilitlerle sabitlenmiş bir zincir– bir kitaptan başka hiçbir şey yoktu.

Büyük ama çok da etkileyici görünmeyen bir kitap. Üniversite'nin kütüphanelerinde bulunan diğer kitaplar, nadir mücevherlerle bezenmiş büyüleyici ahşap kapaklara ya da ejderha derisinden ciltlere sahipti. Bu kitap ise yalnızca lime lime olmuş deriyle ciltlenmişti. Kütüphane kataloglarında 'biraz güngörmüş' diye tarif edilen türden bir kitaptı. Ancak dürüst olmak gerekirse, yalnızca gün değil; aylar, yıllar, hatta yüzyıllar görmüş gibi görünüyordu.

Metal kelepçeler kitabı kapalı tutuyordu. Süslü değillerdi, yalnızca çok kalındılar; tıpkı kitabı kürsüye bağlamaktan çok, zincirlemek için kullanılan zincir gibi.

Aklında çok açık bir amaç olan ve hayatının büyük kısmını filler için koşum takımları yaparak geçirmiş birinin eserine benziyordu.

Hava yoğunlaştı ve çalkalandı. Kitabın sayfaları oldukça korkunç, bilinçli bir şekilde hışırdamaya başladı ve aralarından mavi bir ışık yayıldı. Odadaki sessizlik, ağır ağır kapanan bir yumruk gibi sıkıştı.

Gecelikleri içinde yarım düzine sihirbaz sırayla, kapıdaki küçük, parmaklıklı pencereden içeri bakıyordu. Böyle bir olay sürerken hiçbir sihirbaz uyuyamazdı; ham büyü üniversitede dalga dalga yükseliyordu.

“Pekâlâ,” dedi bir ses. “Neler oluyor? Ve neden beni çağırma-dınız?”

Gümüş Yıldız Mezhebi’nin Yüce Haşmetli Büyücüsü, Kutsal Asanın İmparatorluk Beyi, Sekizinci Kademe Zatı ve Görünmez Üniversite’nin 304. rektörü Galder Havamumu, üzerine elle gizemli rünler işlenmiş kırmızı geceliğine, püsküllü uzun takkesine, hatta elindeki Tekgözlü Mini Miki şamdanına rağmen etkileyici bir manzara olmakla yetinmiyor, bunu ayağındaki ponponlu pelüş terliklere rağmen başarıyordu.

Korku dolu altı yüz, ona döndü.

“Mm, sizi *çağırdık*, efendim,” dedi düşük kademe sihirbazlardan biri. “Bu yüzden buradasınız zaten,” diye ekledi yardımseverce.

“Demek istediğim, neden *daha önce* çağırmadınız?” diye terslendi Galder, diğerlerini itip pencereye yaklaşarak.

“Mm, kimden önce efendim?” diye sordu sihirbaz.

Galder ters ters baktı, ardından parmaklıklı pencereye hızlı bir bakış attı.

Şimdi ham büyü akışı toz zerrecikleri kavurduğundan, odadaki havada kıvılcıklar çıkıyordu. Durağanlık Mührü’nün kenarları kıvrılmaya, üzerinde kabarcıklar oluşmaya başlamıştı.

Söz konusu kitabın adı Octavo'ydu ve sıradan bir kitap olmadığı açıktı.

Elbette, pek çok ünlü büyü kitabı vardır. Bazıları, sayfaları kadim kertenkele derisinden yapılmış olan Necrotelicomnicon'dan bahsedebilir; diğerleri, gizemli ve oldukça tembel bir Lama tarikatı tarafından yazılmış Saat On Bir Gibi Hareket Etme Kitabı'na işaret edebilir; başkaları Tampon Tampona Eğlence Derlemesi'nin evrende kalan son orijinal espriyi barındırdığına işaret edebilir. Ama Evrenin Yaratıcısı'nın asıl işini tamamladıktan kısa süre sonra –her zamanki dalgınlığıyla– bırakıp gittiği Octavo ile karşılaştırıldığında, hepsi 'broşürden hallice' diye nitelenebilir ancak.

Sayfalarına hapsedilmiş Sekiz Sihir, kendilerine has gizli ve karmaşık bir hayat yaşar ve yaygın inanışa göre...

Galder sorunlu odaya bakarak alnını kıvrıttı. Elbette, artık yalnızca yedi Sihir vardı. Öğrenci sihirbazlar arasından genç bir ahmak bir gün kitabın içine göz atmıştı ve Sihirlerden biri kaçmış, genç sihirbazın zihnine yerleşmişti. Kimse bunun nasıl olduğunu çözememişti. Neydi adı? Winswand mı?

Kitabın sırtı boyunca oktarin ve mor renkte kıvılcımlar ışıldıyordu. Kürsüden kıvrıla kıvrıla ince bir duman yükseliyor ve kitabı kapalı tutan kalın metal kelepçeler kesinlikle zorlanıyormuş gibi görünüyordu.

"Sihirler neden bu kadar huzursuz?" dedi genç sihirbazlardan biri.

Galder omuzlarını silkti. Belli edemezdi elbette ama gerçekten endişelenmeye başlamıştı. Yetenekli bir sekizinci kademe sihirbaz olarak, titreşen havada bir anlığına belirip kaybolan, el ederek dil döken yarı-hayali şekilleri görebiliyordu. Tıpkı gök gürültülü fırtınadan önce beliren titrersinekler gibi, gerçekten yoğun büyü birikimleri de kaos dolu Zindan Boyutları'ndan bazı şeyler çekerci;

organları yanlış yerlerden çıkmış, salyalar akıtan, insan dünyasına sızmak için durmaksızın boşluk arayan kötücül şeyler.*

Buna bir son vermek gerekiyordu.

“Bir gönüllüye ihtiyacım var,” dedi kararlılıkla.

Ani bir sessizlik çöktü. Kapının ardından gelenler dışında ses yoktu. O da, gerilim altında çatlayan metalin pis, küçük sesiydi.

“Pekâlâ o zaman,” dedi Galder. “Bu durumda, gümüş bir cımbız, yaklaşık bir litre kedi kanı, küçük bir kırbaç ve bir sandalyeye ihtiyacım olacak...”

Sesin zıddının sessizlik olduğu söylenir. Bu doğru değildir. Sessizlik yalnızca ses eksikliğidir. Patlayan bir karahindiba çiçeği gücünde sihirbazlara çarpan ani yumuşak ses çökmesi ile karşılaştırıldığında, sessizlik korkunç bir şamata gibi gelir.

Kitaptan kalın, cızırtılı bir ışık şimşegi fışkırdı, alevler saçarak tavana çarptı ve ortadan kayboldu.

Galder, sakalından tüten dumanları görmezden gelerek deliğe baktı. Dramatik bir jestle işaret etti.

“Mahzenlerin üst katına!” diye bağırdı ve koşarak taş merdiveni tırmanmaya başladı. Diğer sihirbazlar da terliklerini şıprıdatacak ve geceliklerini savurarak, en sona kalma hevesiyle birbirlerinin ayağına dolanarak takip ettiler.

Yine de, alev alev, gizemli olasılık topunun yukarıdaki odanın tavanında kaybolmasına hepsi tanık oldu.

“Arg,” dedi sihirbazların en genci, yeri göstererek.

Büyü buradan geçip yoluna çıkan olasılık zerreciklerini şiddetle yeniden düzenleyene kadar, bu oda kütüphanenin bir parçasıydı. Bu nedenle, şimdi yerde duran küçük, mor semenderlerin eskiden zeminin parçaları olduğunu ve ananaslı pastanın

* Burada tarif edilmeyecektir, çünkü güzel olanları bile bir ahtapotla bir bisiklet melezi gibi görünür. Arzu edilmeyen evrenlerden gelen şeylerin her zaman bu evrene girmeye çalıştığı iyi bilinen bir gerçektir, çünkü bu evren, otobüslerin geçtiği, dükkanlara yakın bir sokağın psişik dengidir.

da eskiden birkaç kitap olduğunu varsaymak mantıklıydı. Ve sihirbazların çoğu daha sonra, bütün bunların ortasında oturan küçük, hüzünlü orangutanın, Başkütüphaneci'ye çok benzediğine yemin ettiler.

Galder yukarıya baktı. “Mutfağa!” diye bağırdı, pasta kremasını yara yara geçip bir sonraki merdivene yönelerek.

Büyük, dökme demirden kuzinenin neye dönüştüğünü kimse öğrenemedi, çünkü çılına dönmüş sihirbazlar yel yeperek oda-ya dalmadan önce bir duvarı yıkıp geçmiş ve kaçmıştı. Sebzeli yemekler şefi çok daha sonra, “Eklemler! Korkunç eklemler!” gibi faydasız şeyler sayıklayarak çorba kazanında saklanırken bulundu.

Artık epeyce yavaşlamış olan büyü'nün son buğuları da tavana kayboluyordu.

“Büyük Salon'a!”

Buradaki merdivenler daha geniş ve daha iyi aydınlatılmıştı. Görece daha zinde olan sihirbazlar nefes nefese ve ananas kokuları saçarak merdivenin tepesine tırmanmayı başardığında, ateş topu Üniversite'nin ana salonu olan dev, esintili odanın ortasına ulaşmıştı. Zaman zaman yüzeyinde kabaran ve cızırdayan küçük çıkıntılar dışında kıpırtısız duruyordu.

Herkesin bildiği gibi, sihirbazlar tütün içer. Muhtemelen bu, Galder durmuş, durumu değerlendirirken ve saklanacak bir yer aramaya cüret edip edemeyeceğini merak ederken arkasında patlayan ciğer paralayıcı öksürükleri ve ışıklı nefesleri açıklar. Galder korkmuş bir öğrenciyi yakaladı.

“Bana geleceği görenler, gaipten haber verenler, uzakgörülüler ve içgörülüler bul!” diye bağırdı. “Bu şeyin incelenmesini istiyorum!”

Ateş topunun içinde bir şey şekilleniyordu. Galder gözlerini perdeledi ve önünde oluşan şekle baktı. Karıştırmak imkânsızdı. Bu, evrendi.

Terry Pratchett

FANTASTİK IŞIK

“Octavo odayı donuk, kasvetli bir ışıkla dolduruyordu; aslında, tam olarak ışık değil, ışığın tam tersiydi. Karanlık, ışığın tersi değil, yalnızca ışığın yokluğudur. Kitaptan yayılan şey karanlığın diğer ucunda olan ışıktı: fantastik ışık.”

DiskDünya’nın kenarından düşmek üzere bıraktığımız sakar sihirbaz Rincewind ile tehlikeyi fark etme yeteneği sıfırın altında olan İkiçiçek, kendilerini bir şekilde yeniden dünyanın üzerinde bulurlar. Ancak kıyamet alameti uğursuz bir kızıl yıldız DiskDünya’ya çarpmak üzere ve Sekiz Büyü mezhebinin adamları bu çarpışmayı önlemek için Rincewind’in kafasındaki Sihir’in peşinde...

Mizah dâhisi Terry Pratchett’in milyonlarca satan DiskDünya dizisi, *Büyünün Rengi*’nden sonra *Fantastik Işık*’la devam ediyor.

“İnanılmaz yetenekli bir hicivci.”

The Times

www.delidolu.com.tr
f /delidolu i @delidolukitap

ISBN: 978-605-5060-22-0

9 786055 060220